

Zpravodaj farnosti Brno – Královo Pole

Milí královopolští farníci,

když apoštol Petr začal po seslání Ducha svatého poprvé veřejně hlásat o významu velikonočního tajemství – nového života v Ježíši Kristu, jak je zaznamenáno ve Skutcích apoštolů (Sk 2,37), **pronikla** jeho řeč do srdcí jeruzalémských obyvatel a ten den jich bylo pokřtěno na tři tisíce. To se mohlo stát proto, že apoštolové byli nejprve sami hluboce **proniknuti** dramatem lidského hříchu, tedy i svého a Ježíšovy výkupné oběti. Dovedeme si všichni dobře představit, jak hluboká rána v jejich srdci zůstala po Velkém Pátku, plni zklamání a strachu se uzavírali do hořejší místnosti. Po každém setkání se Zmrtvýchvstalým Ježíšem **proniká** do ran jejich duše světlo velikonoční radosti, které je postupně uzdravuje a proměňuje, takže dokonce skrze jejich rány proudí nová síla Ducha svatého, vystupují neobyčejně odvážně vůči všem nepřátelům nového života, a přitom nesmírně taktně k jejich osobním chybám. Už toto samo poukazuje na velikost daru, kterého se jim dostalo. Přitom každé setkání světla s temnotou, nového života v Duchu svatém se světem hříchu, je spojeno s určitou bolestí přerodu, s určitým rozjitřením, asi tak jako když se lékař (Kristus) dotýká uzdravujícím lékem či jen rukou, a po každém tomto dotyku se vlévá pacientovi více zdraví – nového života. Všichni lidé mají z tohoto setkání od své přirozenosti strach či obavy, neboť vidí jenom dřívější strach a bolest, a už nevidí uzdravující Kristovy milosti.

Nyní se vrátím k prvnímu veřejnému vystoupení apoštolů v Jeruzalémě, z jejich svědectví museli všichni kolem tušit fascinující sílu nového života, že se nebáli všech rozjitření a komplikací, spojených se vzdáním se starého hříšného života.

Jsme v měsíci květnu uprostřed velikonoční doby, která je orámována jedním týdnem v dubnu a jedním v červnu, jakoby mariánská úcta může pomoci jít do středu tajemství velikonočního Ježíšova vítězství nad hříchem. Maria tím, že stála pod křížem tváří tvář vši zlobě a nenávisti ubližující jejímu Synu a **proniknuta** bolestí této události, zahlédla v ní i to nejdůležitější – pokojnou odevzdanost Ježíšovi vůle vydávající se Otcí. Maria i v této nejnepříznivější a nejpalčivější chvíli v dějinách celého lidstva a současně jejího života, kdy vnějškově viděno vše mluví proti Bohu, se nevzpírá (vzepření se Bohu je podstata hříchu), to zároveň znamená, že je později disponovaná nejlépe přijmout celou realitu nového života Zmrtvýchvstalého Pána.

Můžeme tedy vidět Pannu Marii zcela **proniknutou** tajemstvím Boží proměny všeho hříchu i naší slabosti ústícího do života Církve. A její přítomnost je proto pro apoštoly velkou posilou a povzbuzením, jak při seslání Ducha svatého ve večeřadle, tak také tím, že určitě sledovala a povzbuzovala zpovzdálí první krůčky zvěstování nového života – jiné přítomnosti Krista mezi námi, i když to samozřejmě naráží také na nepřipravenost a zatvrzelost lidských srdcí.

Tak jako Panna Maria pomáhala apoštolům, může pomoci i nám s **proniknutím** a postupnou proměnou života z evangelia do našeho života, pozveme-li ji do naší společnosti, do našich rodin, do naší farnosti.

farní vikář P. Jan Klíma

Milí bratři a sestry!

17. května 2003 oslaví naše farnost 150 let od svého ustanovení. Ve 14.00 hodin bude sloužena mše svatá, na kterou byli pozváni kněží, kteří zde působili nebo z farnosti pocházejí. Po mši svaté jsou připraveny přednášky na různá témata – např. historie farnosti a kostela, P. Jakub Holík se podělí o zkušenosti vojenského kaplana atd. . . Všechny vás co nejsrdčeji zvou. Společně poděkujeme Pánu Bohu, zavzpomínáme na minulost a do rukou Všemohoucího Boha svěříme budoucnost farnosti.

P. Josef Jahoda, farář

Adopce na dálku

Nový člen Královopolské farní rodiny je Keňan

Rád bych navázal na článek Miloše Winklera v minulém čísle Krpoláčku o „Adopci na dálku“. Příjemně překvapivým „plo- dem“ loňského tábora „The Angola mission 2002“ v Lísku je

adopce na dálku Alexe Kamaliho z Keni.

Adopce na dálku neposkytuje pouze Arcidiecézní charita Praha. Naše farnost si vybrala Humanistické hnutí, které se těmito aktivitami zabývá v rámci mezinárodního projektu „Kampaň lidské podpory“. Na svých internetových stránkách zveřejňují, mimo jiné, i seznam několika set malých dětí, které čekají na svoje „vzdálené rodiče“. Proces adopce obecně, je

velmi jednoduchý. Stačí kontaktovat osobu, která má adopci vybraného dítěte na starosti, a s ní se pak dohodnout na podrobnostech. Informace o adopci či jiných formách pomoci vám také jistě rádi sdělí členové Humanistického hnutí prostřednictvím telefonu, e-mailu či poštou. Kontakty jsou v závěru článku.

V případě Alexe se nás momentálně na adopci podílí dokonce pětadvacet. „Adoptivními“ rodiči na certifikátu, který visí na nástěnce u bočního vchodu, jsou „Lísečtí táborníci“. Doufám, že se na nás bude moci spolehnout i v příštím školním roce. Pokud by někdo z vás měl o adopci na dálku zájem nebo chtěl jakkoli jinak pomoci lidem v Africe, vhodte do krabice u Kropoláčku lístek s kontaktem na vás a formu pomoci, kterou byste rádi poskytli. Ozveme se vám.

Petr Kasal (petrpike@volny.cz)
Michal Fronc (mfronc@seznam.cz)

K objasnění pojmů a různých forem pomoci jsem vybral následující pasáž z <http://www.humanisti.cz>:

Kampaně lidské podpory je mezinárodním projektem Humanistického hnutí. Lidé z Evropy a Afriky se snaží vytvořit řetěz vzájemné pomoci, aby vyřešili problém uspokojení základních lidských potřeb v některých zemích Afriky. Činnost v rámci kampaně je zcela dobrovolná, nemá však humanitární charakter. Veškeré projekty jsou založené na principu solidarity, reciprocity a autoorganizace lidí v prostředí, ve kterém žijí. To znamená, že učí lidi přistupovat k řešení problémů aktivně a odnaučuje pouhému pasivnímu čekání na pomoc. Tím dává tento projekt mnohem větší naději do budoucnosti a zároveň probouzí lidskou důstojnost a důvěru ve vlastní schopnosti. Ten, kdo začne aktivně organizovat některý z projektů, dostává podporu a pomoc a na oplátku pomáhá dalším nastartovat podobné projekty jinde.

Naše činnost v ČR navazuje na pozitivní zkušenosti francouzských, belgických a italských humanistů, kteří podobné aktivity úspěšně realizují v mnoha afrických zemích již od roku 1995. Například v Senegalu se do Kampaně lidské podpory zapojilo aktivně již více než 7 000 lidí a na Pobřeží Slonoviny s našimi projekty spolupracuje i vláda a armáda.

Humanistické hnutí v ČR v současnosti organizuje v rámci Kampaně lidské podpory několik různých projektů, které jsou zaměřeny na Keňu a Guineu, a pro jejich podporu pak mnoho dalších nejrůznějších akcí v ČR. Všechny projekty organizuje síť dobrovolníků, která uvítá pomoc každého – a to ať už ve formě aktivního zapojení do organizace této mezinárodní sítě, tak i ve formě materiální (například daru věcí, potřebných k realizaci konkrétního projektu) nebo i finanční pomoci. Pokud vás některý z projektů zaujme, můžete okamžitě kontaktovat přímo zodpovědného člověka nebo i poslat finanční částku, kterou chcete darovat. Číslo účtu najdete uvedeno pod každým konkrétním projektem i s variabilním symbolem daného projektu.

Součástí Kampaně lidské podpory je i Adopce na dálku:

Adopce afrických dětí na dálku

Jde o pomoc dětem, které se nacházejí v podmínkách úplné chudoby. Cílem je zprostředkovat přístup ke vzdělání dětem, jejichž rodiče nebo opatrovníci si nemohou dovolit hradit školné a výdaje spojené s výukou. Dítě nadále žije se svojí rodinou v Africe, ale adoptivní „rodič“ z Evropy, což může být jednotlivec, skupina lidí, rodina, organizace nebo firma, mu hradí školné, všechny učební pomůcky a školní uniformu. Posíláním finanční částky na tyto výdaje mu tak pomůže dosáhnout alespoň minima životních podmínek, jaké mají ostatní děti jinde ve světě. Peníze se neposílají rodině dítěte, ale přímo na účet školy, případně organizátorům v místě. „Adoptivní rodina“ je pravidelně informována o tom, jak si dítě vede ve škole, mohou si vyměňovat aktuální fotografie, dopisovat si, poslat dítěti dárek a v rámci možností se případně i vzájemně navštívit.

V Keni je příspěvek na adopci dítěte 600,- Kč měsíčně, v Guinei pouhých 460,- Kč měsíčně. Minimální období, na které je dítě možno adoptovat, je 12 měsíců. Pro lepší představu se jedná o částku přibližně odpovídající ceně jedné kávy denně. „Adoptivní rodina“ (což může být rodina, jeden člověk, instituce nebo sdružení) bude pravidelně informována o stavu dítěte a jeho pokrocích.

Jak se zapojit?

- 1) Vybrat si konkrétní dítě, které zatím na své adoptivní „rodiče“ čeká.
- 2) Kontaktovat koordinátora zodpovědného za vámi vybrané dítě a nechat si poslat bližší informace nebo se domluvit na osobní schůzce.

Dialog, o.s.

Poštovní adresa: U Malvazinky 30, Praha 5, 150 00

Kontaktní e-mail: dialog@humanisti.cz

IČO: 67984339

Telefon/fax: 274 821 239

Bankovní účet:

51-168 765 02 57/0100 KB Praha 5 – Smíchov

Registrováno ministerstvem vnitra dne 10.2.1998 pod číslem II/s-OVS/1-35030/98-R.

Občanské sdružení Dialog je jedním ze zakládajících členů Českého fóra pro rozvojovou spolupráci, sdružujícího české nevládní organizace působící v oblasti mezinárodní rozvojové spolupráce, rozvojové výchovy a humanitární pomoci.

Farnost

Po stopách Kaple sv. Antonína

Na území naší farnosti je několik církevních památek, které mapují cestu křesťanství tímto krajem.

V prvé řadě je to komplex klášterních budov „Královopol-

ské kartuzie“, kterou založil moravský markrabě Jan Jindřich r. 1375 a je nejzachovalejším celkem tohoto typu na našem území. V něm se nachází i náš farní kostel, kterým se stal po zrušení kláštera Josefem II. v r. 1782. Kromě mnoha křížů a soch patří ke známým stavbám kaple sv. Antonína Paduánského, která se nachází v lesním prostředí na rozhraní MČ Královo Pole a Brno–Sever u sídliště Lesná. Dle pověsti zde žil poustevník (snad jeden z vypuzených kartuziánů), v malé poustevně u skalní stěny v souladu s přírodou a na modlitbách dléval před obrazem sv. Antonína.

Traduje se, že při choleře a jiných epideiích se na toto místo vypravovala procesí z Brna i okolních obcí s prosbou o uzdravení. R. 1849 zde dal postavit hrabě Lažanský malou kapli, která zde byla až do r. 1924. Pak místní obyvatelé věnovali téměř 70 000,- Kč na vybudování kamenné masivní stavby stavitelem Řihou ze Židenic. Vybudováno bylo i přílehlé prostranství obehnané nízkou balustrádou a schodištěm, které nás přivede k prameni s průzračnou vodou.

Bylo to vyhledávané místo k nedělním výletům a celé údolí až do Divišovy čtvrti vešlo ve známost jako „Údolí u Antoníčka“. Jsou vzpomínány i poutě s pobožností, ale mše sv. se zde nekonaly.

Zub času i lidé konali své (vzdor opravě v r. 1972) a i po svedení povrchových vod z nově vybudované sodovkárny na Lesné se zdálo, že celý areál zanikne. Kamenné zdi i schody k prameni zcela přivaly vod zničily.

V r. 1995 z iniciativy farního úřadu a za finančního přispění MČ Královo Pole se přistoupilo k opravě, obnovení pramene a vybudování kanalizace pro odpadní vody.

Ale až od r. 1993 byly obnoveny poutě se mší svatou, vždy v neděli odpoledne blízko 13. června, kdy sv. Antonín má svátek.

Tato kaple je jediná sakrální stavba v Brně a blízkém okolí zasvěcená tomuto světcovi, významnému středověkému kazateli a patronu ztracených věcí.

Chovejme úctu k dědictví svých předků, chraňme a zachovávejme je i pro generace příští.

Karel Ryšavý

Panna Maria od dobré rady

Zase je tu květen, jeden z nejkrásnějších měsíců v roce, měsíc Panny Marie. Duchovně bychom tento měsíc měli letos prožívat zvlášť intenzivně. Vždyť letošní církevní rok prohlásil Svatý otec Jan Pavel II. rokem sv. růžence. A my, Češi, máme ještě o jeden důvod víc – před 25 lety kardinál Tomášek tajně korunoval Pannu Marii za Královnu našeho národa. Panně Marii, ale také všem našim farníkům – mariánským ctitelům, kteří se modlívali před mariánským obrazem ve Švédské kapli, přinášíme dnes tento malý dárek.

Jedním z charakteristických rysů kartuziánské spirituality je hluboká mariánská úcta. Královopolští kartuziáni vyjádřili tuto svou úctu i důstojným stánkem pro starobylý mariánský obraz – kaplí, kterou dnes nazýváme Švédská. Kaple je přistavěna k severní straně druhého klenebního pole kostela. Je

jedinou dochovanou barokní prostorovou jednotkou v rámci celého kartuziánského souboru. Kdy byla kaple postavena, nevíme. Stavební úpravy, kterými klášter procházel před třicetiletou válkou, se dnes nedají blíže datovat. Písemné prameny jsou natolik kusé, že neposkytují téměř žádné zmínky o stavebních změnách, kterými klášter procházel až do první velké barokní přestavby v rámci poválečné obnovy. Tato obnova probíhala po několik desetiletí, od poloviny padesátých let až do devadesátých let 17. století. Její výsledek dokumentuje nejstarší známý pohled na klášter – olejomalba na plátně ze 3. čtvrtiny 17. století. Na tomto obraze je pohled na klášterní kostel ze strany jihozápadní, severní stěna chrámu není vidět. Poslední velká kartuziánská přestavba spadala do pozdně barokního období krátce před zrušením kláštera. Je spojena s osobou 62. převora, kterým se r. 1760 stal dosavadní magistr noviců Athanasius Bohumír. Zahájení této přestavby souviselo se statickým zabezpečením chrámového průčelí roku 1765. Na ně navázala pronikavá úprava kostela, sakristie a kapitulní síně a také stavba nového oltáře a výzdoba stropu ve Švédské kapli.

Zastavme se tedy na prahu vchodu do Švédské kaple a dejme nejprve slovo odborníkovi – architektovi [6]. Kaple – typická vrcholně barokní centrála – se otevírá do prostoru lodi rozměrným obloukem se vsazenou, bohatě tepanou rokokovou mříží. Profilací vstupního otvoru odpovídají dvojice bočních oken. Prostor oválného půdorysu s delší osou kolmou k ose hlavní lodi je vestavěn do polygonálního blokového útvaru, navenek členěného nárožními lisenami (lisena = prvek členění stěny, mělce vystupující vertikální nebo rámcové pole, nemá hlavici ani patku, pozn. v závorkách autor článku). V diagonálách půdorysného oválu vystupují z postamentů pilastry (pilastr = prvek členění stěny, mělce vystupující vertikální pole s halvicí) s ionskými hlavicemi. Nesou zalomené kládí (kládí = horizontální vystupující prvek členění stěny, zalomení v místě styku s pilastry), oddělující kupoli od plochy stěny. Umělý mramor tektonických článků koresponduje s mramorem oltáře. Nástrovní freska, Apotheosa (oslava) sv. Trojice, provedená Franzem Antonem Maulbertskem, nese všechny znaky jeho mistrovské tvorby. Z několika skupin, ozářených světlem Ducha Svatého, vyniká jak dynamickým obrysem, tak svěžím kontrastním koloritem vznášející se postava archanděla Michaela. Anděl s praporem, sklánějící se přímo nad oltářem kaple, uvádí hlavní skupinu fresky – postavu Panny Marie a nad ní řazené tři božské Osoby. Opravu fresky v kupoli prováděl r. 1939 Jan Janša. Dr. Svoboda uvádí dole nalezenou signaturu Mahlperz [6].

Nový oltář z čelechovického mramoru vytesal kameník Ležatka z Kroměříže [9]. Jádrem oltáře je milostný obraz Panny Marie v bohatě řezaném barokním rámu.

Švédská kaple nebyla v minulosti jen místem mariánské úcty, ale také příčinou mnoha starostí duchovních správců. Tak například jedenáctý farář Gotthard Frieb zapsal do farní kroniky: „Ještě mě velice rmoutila kaple Panny Marie od

dobré rady (de bono consilio). Byla úplně zpustlá, i zdi až nad okna vlhké a barvu vlhkost za jeden rok zničila. Příčina toho, že nebylo žádné ventilace. Roku 1898 malta seškrabána ze zdi; cementovány byly zdě a olejovou barvou třikrát natřeny. Ve stropu otvor učiněn a rovněž pod okny, by výpary z hlavního chrámu, když je lidstvem zbožným jmenovitě o hodech výročitých přeplněn, deroucí se do kaple této, vrchem uniknouti mohly. K mé radosti toto opatření se osvědčilo. Příležitostné opravy této kaple p. Raabem, zdejším hospodářským kontrolorem, centrální komise na fresky v této kapli jako i v kapli Sedmibolestné Panny Marie upozorněna a vyslán pan profesor Hrach z Brněnské německé techniky, by o celém chrámu Páně podal zprávu. A jak „mährisches correspondent“ oznámil v dubnové schůzi centrální komise, ve Vídni usneseno chrám náš, jmenovitě kaple s freskami opravit i částečně loď hlavní prostřední. Dejž Bůh a pomozť svatý Josefe!“

Věnujme nyní pozornost oltářnímu obrazu Panny Marie od dobré rady. Obraz pochází ze 16. století a je nejstarším dochovaným inventářem chrámu. Autor obrazu není znám. Postavu Panny Marie s Ježíškem doplňují tři zlaté růžice. Tradice říká, že obraz byl prostřelen při obléhání Brna švédskými vojáky. Švédové vyplnili klášter celkem třikrát – a to v letech 1642, 1643 a 1645. O vpádu Švédů do kláštera r. 1642 se zmiňuje 52. převor Křištof Tripudius, který s mnichy uprchl do Brna. V kronice latinsky zaznamenal: „Vpád švédský nadělal nám hrozné škody, kraje naše jsou všechny vypáleny, kartouze úplně zpustošena.“ A do jiné knihy vepsal: „Švédové z nesnášenlivosti náboženské zničili v konventu 8 obrazů. Dva z nich, zbičovaného Spasitele a Pannu Marii s Božským Dítětem na loktech, vystavilo si dokonce 6 švédských vojáků za terč střelby a mnohými střelami je poškodili [9].“

O pohnuté historii obrazu píše ve farní kronice i farář Gotthard Frieb. Jeho informace o obléhání kláštera Švédy se však v detailech poněkud liší od záznamu převora Křištofa: „Když kaple Panny Marie byla opravována a rám z obrazu byl sňat, shledáno, že obraz jest na plátně malován a na dřevo přilepen a skutečně kulkami prostřelen. Tento obraz kartuziáni při obléhání města Brna na zdi klášterní (celý klášter byl zdmí obehán) postavili a pod ochranu Rodičky Boží se poručivše očekávali, jak Švédové s nimi naloží. A Švédové stříleli do toho obrazu. Plátno to zřejmě dosvědčuje. Konáme u tohoto oltáře v měsíci máji po celou oktávu sv. Jana Nepomuckého pobožnosti večerní.“ Co tedy „plátno zřejmě dosvědčuje“? Když byl ve druhé polovině minulého století obraz odborně restaurován, bylo na rentgenovém snímku skutečně nalezeno celkem 48 průstřelů. Tři z nich jsou označeny zlatými růžicemi, ostatní jsou vyznačeny tenkou červenou linkou, která je viditelná jen z blízka.

Zdeněk Winkler (z.winkler@centrum.cz)

[6] Bukovský, J.: Stavební historický výzkum kartuziánského kláštera v Brně–Králově Poli a jeho výtvarné zhodnocení.

Závěrečná zpráva výzkumného úkolu F22/1970. VUT Brno, Brno, 1970.

[9] Žák, K.: Dějiny kartouze královopolské. Vlastním nákladem. Nové Město na Moravě, 1929.

Pozor, velké detektivní pátrání pro kluky a holky!

Kluci a děvčata! V redakci Kropoláčku se stala hrozná věc. Jak možná víte, v časopise se objevovaly různé články z dějin naší farnosti. Náš redaktor měl připravené další pokračování o kartuziánech a o našem kostele. A už nemá nic! Nějaký záškodník vyslal po Internetu virus a ten v počítači promíchal všechny informace. Teď nás čeká dlouhá detektivní práce. Znovu musíme ověřit a roztrdit všechny údaje. Kdo nám pomůže? Na dospěláky se nespoleháme. Už dlouho vyzýváme, aby někdo přispěl článkem do časopisu, ale příspěvků je méně, než prstů na jedné ruce. A tak vkládáme důvěru do vás, kluků a děvčat do 15 let. Doufáme, že nás nezklamete!

A teď si pozorně přečtete, jaký úkol vás, detektivy amatéry, čeká. V tomto a dalším vydání *Kropoláčku* otiskneme vždy několik otázek, které bychom potřebovali ověřit. Uvedeme vždy několik možností, o kterých víme, že jedna z nich je správná. Ale která? To právě bude předmětem vaší detektivní práce. Doufáme, že kromě stručného označení správné odpovědi nám napíšete další informace, které se budou týkat zadané otázky, nebo vaší detektivní práce. Nejlepší příspěvky se možná objeví na stránkách tohoto časopisu. Ale musíte pracovat rychle! Vaše odpovědi potřebujeme vždy ještě před vydáním dalšího čísla *Kropoláčku*. A to ještě není všechno! Několik nejlepších detektivů čeká malá odměna!

A teď už do práce. Zde jsou naše dnešní otázky, které se týkají kartuziánského řádu:

1. Kde byl řád založen?

- a) ve Španělsku,
- b) ve Francii,
- c) v Itálii.

2. Kdo řád založil?

- a) sv. Bruno,
- b) sv. Bonaventura,
- c) sv. Bernard.

3. Ve kterém století byl řád založen?

- a) v 11. století,
- b) ve 12. století,
- c) ve 13. století.

Své odpovědi prosím vhodte do schránky *Kropoláčku* umístěné pod nástěnkou u bočního vchodu.

Poutě

Malá Mariazell – Moravský Montserrat – Telč

Chlum u Třeboně – Cizkrajov–Mutná – Telč

(7. června 2003, odjezd 6.30, příjezd 18.30)

Chlumecký kostel dal v letech 1737 – 1745 vystavět hrabě Jan

František z Fünfkirchenu. Podnětem stavby poutního místa se stala událost z 31. července 1737, kdy pan hrabě vstoupil do právě dokončené hospodářské budovy vedle svého zámku a byl zasypán padajícím zdivem. Po vyproštění, jako poděkování za záchranu života, nechal hrabě postavit na nedalekém vršku kostel P. Marie, zvaný na paměť zázračné události také „malá Mariazell“. Okolí kostela, schodiště se sochami a křížová cesta s lipovou alejí tvoří neodmyslitelnou součást Chlumu u Třeboně. V chrámové kopuli je fresková malba, představující zázračné zachránění zakladatele kostela – tuto událost připomíná také kříž s pamětní deskou na kraji hráze rybníka Hejtman, tj. v místě, kde se tento zázrak stal. Hrabě Jan František zemřel 3.6.1782, jeho tělesné pozůstatky jsou uloženy v kostelní kryptě. V roce 1805 byl kostel synem zakladatele hrabětem Františkem Janem z Fünfkirchenu rozšířen o dnešní zadní část a o hudební kůr. V roce 1840 byl kostel doplněn o varhany hrabětem Stadionem, který nechal v letech 1838 – 1840 postavit v italském slohu školu po pravé straně kostela.

Druhou zastávkou bude kopec Montserrat pojmenovaný podle slavného španělského poutního místa nedaleko Barcelony. Původní kaple na „moravském Montserratě“ byla postavena roku 1651 rytířem Bartolomějem Tannazollem. Když byl raněn v jedné z bitev třicetileté války, přislíbil za své uzdravení vykonat pouť do španělského Montserratu. Tam se před obrazem Matky Boží rozhodl doma postavit kapli s kopií sochy montserratské španělské Madony. Kaple byla později přestavěna ve velký poutní kostel. Doba rozkvětu poutí byla ukončena vládou Josefa II., který dal roku 1785 kostel zbořit a materiál rozprodat. Nadšením věřících a prací jejich rukou povstal v letech 1858–65 nový kostel. Hlavní oltář zdobí původní socha, která sem byla přenesena z dočasného útočiště v blízkém kostele.

Cestou zpět si uděláme ještě zastávku v Telči. Jenom v kostce uvedeme co všechno lze v tomto překrásném městě zhlédnout:

Jádro města je Městskou památkovou rezervací s otevřenými podloubími s půlkruhovými arkádami spočívajícími na pilířích. V roce 1992 bylo zapsáno do seznamu světového dědictví UNESCO. Věž sv. Ducha – 49 m vysoká, pozdně románská věž z 1. pol. 13. stol. je nejstarší dochovanou stavební památkou města. Byla postavena jako věž strážná. Kostel sv. Ducha – gotický, původně románský kostel v sídle královského správce. Od roku 1922 patří českobratrské církvi evangelické. Kostel sv. Jakuba – založen současně s městem, roku 1386 vyhořel. Dnešní podoba je z 15. stol. Na 60 m vysoké věži přiléhající ke kostelu jsou dochovány dva zvony: Jakub a Marie. Kostel Jména Ježíš – původně jezuitský kostel, dokončený v roce 1679. Barokní podoba zachována, atypická je orientace boční fasády směrem do náměstí. Jezuitská kolej – postavena v letech 1651 – 1655. Konvikt sv. Andělů – stará sladovna, po příchodu jezuitů sídlo konviktu sv. Andělů, což byla škola chrámové hudby. Cílem naší návštěvy

bude nejslavnější poutní místo, kostel Panny Marie Nanebevzaté, postavený na paměť vítězství brněnského úředního knížete Oty nad knížetem Břetislavem II.

Božena a Stanislav Synkovi (Stanislav.Synek@seznam.cz)

Zpráva z Archy

Pomozte pomáhat!

Lhostejnost, to je něco jako mor dnešních dnů. Nevyhýbá se ani naší farnosti. Imunní není ani mládež. Možná si už někteří z vás všimli zajímavého úkazu – při různých pracovních příležitostech a akcích ve farnosti se potkávají stále stejní lidé. Těch ostatních jakoby se nic netýkalo. Je třeba pomoci s pravidelným úklidem kostela? Duchovní správce zve na brigádu? Bude se stavět betlém? V zimě je potřeba odhrnout sněh? Zaskočit ve službě za kostelníka? Však on se určitě někdo najde! To mě se přece netýká.

V době, kdy v Kropoláčku vycházely na pokračování zprávy z Archy, poslal vedení našeho sdružení jeden náš farník e-mailový vzkaz, ve kterém vyjadřuje názor, že naše dobrovolná činnost je dobrá leda pro bláznů a že je zvědavý, kdo s námi bude zdarma spolupracovat. Také názor! Zdá se však, že podobně smýšlejí mnozí. Když jsme po revoluci s Archou začínali, byla to iniciativa také naší farnosti a farní mládež, která se k nám tenkrát přidala, většinou s námi spolupracuje dodnes. A nebyli to žádní „borci“, nejmladší dívka tlačila vozíčkáře od svých patnácti let a neopustila nás dodnes. Za posledních asi devět let se však přes naše vytrvalé výzvy našlo ve farnosti jen několik málo ochotných pomocníků (bylo jich mnohem méně než prstů na jedné ruce).

A tak dnes přicházíme opět s výzvou, s prosbou. Pro některé naše letní tábory potřebujeme průvodce postižených. Zajištěný je tábor pro nejmladší děti v Lomnici u Tišnova. Pro tábor v Mrákotíně v termínu od 28.6. do 5.7. (rekreační tábor s důrazem i na duchovní program pro nejstarší postiženou mládež) hledáme především děvčata a jednoho chlapce. Pro tábor v Mrákotíně od 26.7. do 2.8. (tábor pro dospívající s programem, který zaujme všechny dobrodružné povahy) hledáme naopak už jenom chlapce.

Bylo by vhodné, aby se případní zájemci přihlásili co nejdříve, aby se mohli seznámit s kamarády, kterým budou pomáhat. Podmínky účasti na táborech a možnosti různých kontaktů s námi jsou uvedeny na nástěnce Archy vlevo u hlavního vchodu do kostela. Možná někteří z vás mají obavu, že by podobnou pomoc nezvládli. Pokud dokážete týden věnovat pozornost druhému člověku na úkor svého vlastního já, pak to určitě zvládnete. Při sestavování dvojic vždy přihlížíme nejen k potřebám postiženého, ale i ke schopnostem a fyzickým možnostem průvodce. Věříme, že také uděláte stejnou zkušenost, jako my. Přicházeli jsme do Archy dávat a byli jsme sami bohatě obdarováni. Boží ekonomika je totiž jiná, než tržní.

Zdeněk Winkler (z.winkler@centrum.cz)

Světce měsíce

Panna Maria

Panna Maria – Matka Boží, pomocnice křesťanů, orodovnice a pomocnice v každý čas. . . Co více říct? Všichni Ji známe, uctíváme a modlíme se k Ní. Je pro nás jedinečným a největším příkladem, jak se přiblížit k Bohu. Také nás ale určitě přitahuje tím, jaká byla. O její neobyčejné skromnosti a poškoře se zpívá v jedné mariánské písni: „Maria bez nápadných divů, Maria bez kázání, Maria bez velikých činů, Maria bez boje. Maria velká je tím, že řekla Bohu celým svým životem ano.“

Život P. Marie se dá dobře sledovat podle Lukášova nebo např. Jakubova (apokryfního) evangelia. Mariino narození bylo jejím dlouho bezdětným rodičům zvěstováno andělem. Po pečlivé výchově se Maria zasnoubila s Josefem, tesařem z Nazareta. Ještě před svatbou počala z Ducha sv. Syna Ježíše. Josefovi se zjevil anděl, aby mu tento zázrak objasnil. Josef si Marii vzal za manželku, ale nadále žili v panenském manželství. Na rozkaz císaře Augusta se zanedlouho vydali do Betléma, kde se Ježíš narodil. Po návratu z Egypta, kam celá rodina uprchla před Herodem, ustupují Josef a Maria do pozadí. Poslední společný obraz sv. Rodiny ukazuje rodiče hledající dvanáctiletého Syna v Jeruzalémě. Více zpráv z té doby nemáme. Potom se P. Maria objevuje při Ježíšově prvním zázraku – na svatbě v Káni Galilejské. Pak evangelisté ukazují Matku Boží až jako truchlící pod křížem. Posledním veřejným vystoupením P. Marie bylo, když se po Kristově nanebevstoupení modlila s učedníky o Dary Ducha svatého.

Tradice uctívání Panny Marie se po staletí vyvíjela: ve 4. století se vynořovaly první stopy mariánských slavností a od té doby se v řadě zemí slaví ročně alespoň čtyři velké mariánské svátky. Zvyk zasvěcovat P. Marii sobotu pochází asi z 9. století. Počátky růžence bychom mohli najít ve 12. století a nedlouho potom se začala objevovat první mariánská poutní místa, jako ve 14. století Loreto v Itálii. Následovaly Czenstochová, Guadeloupe, Lurdy, Fatima (u nás Sv. Hostýn, Sv. Hora, Stará Boleslav) a další.

V průběhu roku slavíme četné mariánské svátky, o nichž vzpomínáme na určité události v Mariině životě. Nejdůležitějšími jsou: 1. leden – Slavnost Matky Boží, 2. únor – Uvedení Páně do chrámu, 25. březen – Zvěstování Páně, 31. květen – Navštívení P. Marie, 15. srpen – Nanebevzetí P. Marie, 22. srpen – P. Marie královny, 8. září – Narození P. Marie, 12. září – Jména Panny Marie, 8. prosinec – P. Marie, počaté bez poskvrny prvotního hříchu.

Marie Braunerová (mbcko@centrum.cz)

Použitá literatura: Schaubert, Schindler: Rok se svatými

Humor ve farnosti

Jedna maminka se modlila večer před spaním se svými čtyřmi dětmi – Pavlem, Tomášem, Markem a Štěpánem, večer před spaním. A jelikož byl zrovna svátek Všech svatých, přidala: „Svatý Pavle, oroduj za nás! Svatý Tomáši. . . Svatý Marku. . . Svatý Štěpáne. . .“ „Svatý táto, oroduj za nás!“ dodal jeden z kluků zcela bezelstně.

Kněz je na návštěvě u biskupa a mezi řečí si posteskuje: „Jen mi vadí, že při mém kázání farníci usínají.“ „Musíte je něčím zaujmout, aby byli napnutí,“ radí biskup. „Například řekněte: bratři a sestry, zamiloval jsem se do jedné ženy. Pak udělejte dramatickou pauzu a nakonec dodejte, že tou ženou je Panna Maria. Uvidíte, jak zaujmete!“ Pan farář v neděli vystoupil na kazatelnu a skutečně začal: „Mluvil jsem s panem biskupem a ten mi říkal, že je zamilovaný do jedné ženy. . .“ Udělal dramatickou pauzu a pak dodal: „Ale nemohu si vzpomenout, která žena to je.“

Mladý kazatel se připravoval na své první kázání v novém sboru. Aby udělal patřičný dojem, naučil se kázání nazpaměť. Na úvod si zvolil větu ze Zjevení. Na kazatelnu si nevzal ani poznámky. Opřel se o okraj kazatelny a zahřímal: „Hle, přijdu brzo!“ Ale najednou okno, tma. . . Zkusil to ještě jednou s nadějí, že si vzpomene: „Hle, přijdu brzo!“ A opět nic. Křečovitě se opřel do kazatelny a ještě jednou zvolal: „Přijdu brzo!“ To už kazatelna, která nebyla nejnovější, nevydržela a zřítla se. Kazatel dopadl k nohám jedné starší sestry. Horečně se omlouval a sestra mu odpověděla: „To nic, bratře kazateli, vždyť jste mne na to třikrát upozorňoval.“

František Špaček (fmotorkar@seznam.cz)

Krpoláček

Krpoláček v elektronické verzi

Elektronickou verzi Krpoláčka si můžete stáhnout na webu naší farnosti – <http://farnost.katolik.cz/krpole> (sekce „Krpoláček“).

Náměty a příspěvky

Pokud se chcete podílet na přípravě Krpoláčka, můžete své příspěvky a náměty vkládat do krabice s označením „Krpoláček“, kterou naleznete pod nástěnkou u bočního vchodu. Prosíme uveďte spolu se svým příspěvkem i své jméno a kontakt na vás (nejlépe telefonní číslo nebo elektronickou adresu). Děkujeme.

Pokud máte možnost nám předat příspěvek elektronickou poštou, můžete jej poslat na adresu krpolacek@katolik.cz.